

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919201798
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7919201798.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu: Prima Banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: F. K., Z.. XX.X.XXXX, B. V. Č., O. XXX/XX, o zaplatenie 1.459,54 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 12Csp/80/2019-66 zo dňa 6. decembra 2019

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku č. III. a IV. a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

I. Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi 1.513,48 EUR do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi 5,00 % ročné úroky z omeškania od 26.03.2019 až do zaplatenia zo sumy 1.459,54 EUR, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietal.

IV. Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia nesplatenej istiny 1.459,54 eur, dlžných úrokov z úveru ku dňu 25.3.2019 v sume 52,20 eur, úrokov z omeškania v sume 0,58 eur, 5 % ročných úrokov z omeškania a 10,90 % ročných zmluvných úrokov zo sumy 1. 459,54 eur za obdobie od 26.3.2019 do zaplatenia, 5 % ročných úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov 52,20 eur od 26.03.2019 do zaplatenia a poplatkov za poistenie v sume 1,16 eur. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný riadne a včas nesplatil úver, ktorý mu žalobca poskytol, a preto mu vznikla povinnosť nesplatenú časť úveru, úrokov a poplatkov.

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný uzatvoril so žalobcom dňa XX.X.XXXX zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver 1.500,00 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v mesačných splátkach podľa dohodnutých úverových podmienok. Žalovaný riadne a včas nesplácal dohodnuté splátky, a preto žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru ku dňu 25.3.2019, o čom žalobca predložil súdu oznámenie zo dňa 25.3.2019. Z výpisu čerpania splátok a úhrad predložených žalobcom ma za preukázané, žalobca evidoval ako nesplatenú časť istiny ku dňu 25.3.2019 sumu 1 459,54 eur, sumu 52,20 eur ako nesplatené zmluvné úroky, sumu 0,58 eur ako nesplatené úroky z omeškania a sumu 1,16 eur ako neuhradené poplatky za poistenie, teda spolu 1 513,48 eur. Po dni splatnosti žalovaný neuhradil žiadnu splátku.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 369 ods. 1, § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, 2, 3 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 2, § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“),

§ 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vzal za preukázané, že v danom prípade žalobcovi nevznikol nárok na úhradu úrokov z úveru za obdobie od vyhlásenia jeho predčasnej splatnosti t.j. od 25.3.2019 do budúca, nakoľko za stavu predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru žalobcovi vzniká iba právo na jednorazové vrátenie nesplatennej požičanej istiny úveru, kapitalizovaných úrokov z úveru a poplatkov splatných ku dňu zosplatnenia úveru. Dôvodil, že žalobca síce predložil súdu všeobecné obchodné podmienky účinné od 1.1.2018, avšak Zmluva zo dňa XX.X.XXXX neobsahuje žiadne ustanovenie o úročení úveru za obdobie po vyhlásení predčasnej splatnosti a taktiež ani na žiadne ustanovenie všeobecných obchodných podmienok neodkazuje. Uviedol, že všeobecné obchodné podmienky účinné k XX.X.XXXX v bode I pri úrokovej sadzbe síce upravujú povinnosť dlžníka splácať úroky z úveru aj po dni jeho predčasnej splatnosti, avšak nie sú súčasťou úverovej zmluvy z XX.X.XXXX. Zároveň dôvodil, že tieto odporujú zákonu, keďže povinnosť platiť úroky z poskytnutého úveru je obmedzená iba na trvanie zmluvného úverového vzťahu, nakoľko zmluvný úverový vzťah vyhlásením predčasnej splatnosti úveru končí a dlžníkovi vzniká povinnosť dlh vrátiť v deň splatnosti. Vzhľadom k uvedenému uzavrel, že prípadná dohoda o povinnosti dlžníka - spotrebiteľa platiť úroky z úveru po jeho splatnosti odporuje ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a preto by bola podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Mal za to, že podmienka neplatnosti je daná aj z dôvodu, že úprava platenia úrokov nemôže byť obsiahnutá sčasti v texte zmluvy (úroková sadzba) a sčasti vo všeobecných úverových podmienkach (povinnosť platiť úroky od predčasnej splatnosti úveru do splatenia úveru), nakoľko tak vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 1, 2 a § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie vyhovel žalobe v časti nároku uplatneného vo výške 1 513,48 eur a v prevyšujúcej časti o zaplatenie úrokov z úveru za obdobie po dni predčasnej splatnosti úveru žalobu zamietol. Zároveň priznal žalobcovi úroky z omeškania zo sumy 1 459,54 eur ako dlžnej sumy nesplateného úveru do splatnosti úveru t.j. do XX.X.XXXX do zaplatenia. Dôvodil, že zamietol žalobu aj v časti nároku na zaplatenie úrokov z omeškania zo splatných úrokov z úveru z dôvodu, že úroky z omeškania ako sankcia nemôžu plniť aj úlohu sankcie za príslušenstvo pohľadávky.

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, uložil žalovanému uhradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku.

6. Rozsudok v časti, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá (výrok III.) ako aj vo výroku o trovách konania (výrok V.), napadol včas podaným odvolaním žalobca. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť, žalobe v celom rozsahu vyhovieť a žalovaného zaviazat' povinnosťou zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku ako aj povinnosťou úhrady trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V dôvodoch odvolania žalobca uviedol, že nárok na zmluvný úrok po zosplatnení trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukazuje na ust. § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka uviedol, že aj keď citované ustanovenie explicitne vymedzuje iba moment od ktorého je dlžník povinný platiť úroky a nie moment, do ktorého táto povinnosť trvá, má za to, že z uvedeného ustanovenia vyplýva podmienenosť povinnosti platenia zmluvného úroku držbou peňažných prostriedkov. Uvedenému podľa žalobcu nasvedčuje aj znenie ust. § 16 ods. 1, § 13 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, a vzhľadom na skutočnosť, že zákon č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení aj veriteľ. Úrok z úveru podľa žalobcu je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatnenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Žalobca poukázal viacero rozhodnutí všeobecných súdov ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 113/2018 zo dňa 30.7.2019, v ktorom bol vyslovený právny záver o tom, že veriteľ má nárok na zmluvný úrok z úveru bez ohľadu na zosplatnenie dlhu a to aj popri nároku na úrok z omeškania, pričom tento nárok trvá až do úplného splatenia poskytnutých finančných prostriedkov dlžníkom. V ďalšom poukázal na nesprávny záver súdu prvej inštancie ohľadom všeobecných obchodných podmienok, nakoľko má za to, že všeobecné obchodné podmienky boli súčasťou zmluvy a to vzhľadom na text zmluvy, ktorý VOP uvádza ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy, s ktorou sa žalovaný oboznámil a vyslovil súhlas svojím podpisom. V súvislosti s uvedeným poukázal na rozhodnutie SD EÚ z 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti A. B., podľa ktorého zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ktorá skutočnosť vyplýva aj z ust. § 273 Obchodného zákonníka.

V súvislosti so záverom súdu ohľadne nepriznania úroku z omeškania zo zmluvných úrokov žalobca uviedol, že zmluvné úroky ku dňu zosplatnenia celého dlhu boli vyčíslené pevnou sumou, ktorá pripadá na časť anuitných splátok neuhradených dlžníkom, pripadajúca na zmluvný úrok a táto sa ďalej aj po zosplatnení celého dlhu nenavyšuje, a preto nejde ohľadom nároku na tento úrok z omeškania o rozpor so zásadou anatocizmu, ktorá má zamedziť neodôvodnenému navyšovaniu nárokov veriteľov ohľadom príslušenstva.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

10. Predmetom odvolacieho prieskumu je výrok rozhodnutia, ktorým bola žaloba zamietnutá v prevyšujúcej časti, teda v časti uplatneného nároku na zmluvné úroky za obdobie po dni predčasnej splatnosti úveru ako aj v časti úrokov z omeškania zo splatných úrokov, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania.

11. S názorom prijatým súdom prvej inštancie ohľadom nepriznania úroku z úveru za obdobie po dni predčasnej splatnosti, sa odvolací súd nestotožňuje a tento považuje za nesprávny .

12. Odvolací súd na tomto mieste poukazuje rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo/94/2019, č.k. 1Cdo/208/2019, č.k. 3Cdo/113/2019, v zmysle ktorých zmluvný úrok patrí veriteľovi do skutočného zaplataenia istiny, pričom dátum skutočného zaplataenia istiny môže predchádzať dátumu dojednanému v úverovej zmluve ako dátumu konečnej splatnosti úveru.

13. Úrok z úveru a úrok z omeškania predstavujú dva odlišné inštitúty, ktoré je potrebné dôsledne odlišovať a nie je možné ich zamieňať. Po zosplatnení úveru z nesplatennej istiny ďalej beží úrok z úveru až do ich vrátenia a v prípade omeškania dlžníka, beží zároveň aj úrok z omeškania, ako sankcia za omeškanie s úhradou peňažného záväzku.

14. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch). Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere § 497 a nasledujúce. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods.2 OZ).

15. Z ustanovenia § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods.2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých

peňažných prostriedkov. V § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru, ako správne uviedol žalobca v odvolaní. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Ak dlžník porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, musí platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

16. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platiť úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, mohol by zaplatiť v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Odvolací súd dospel teda k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

17. Vzhľadom k vyššie uvedenému záveru, odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu III. a IV. výroku podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

18. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o žalobcom uplatnenom nároku na úrok z úveru a to v intenciách záveru prijatého odvolacím súdom v tomto zrušujúcom uznesení (§ 391 ods. 2 CSP), so zreteľom aj na ďalšie odvolacie námietky.

19. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 od. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).